

opusdei.org

# **Opus Dei i financijsko upravljanje: Razgovor**

Giorgio Zennaro, talijanski regionalni upravitelj, pitanjima i odgovorima objašnjava kako se financijski upravlja Opusom Dei.

24.07.2024.

Službeni bilten Prelature Opusa Dei (Rimski) objavljuje godišnje informacije s ekonomskim podacima Prelature i raznim objašnjenjima o

ekonomskom djelovanju Opusa Dei i entiteta kojima se pruža pastoralna i duhovna skrb. Na ovim poveznicama možete vidjeti podatke koji odgovaraju posljednjih pet godina (2022., 2021., 2020., 2019., 2018.).

Međutim, nije uvijek lako razumjeti ovaj način djelovanja, tipičan za Opus Dei, u kojem njegovi vjernici imaju gotovo potpunu ulogu u civilnom strukturiranju i ekonomskoj potpori apostolskih djela, dok je institucionalna prisutnost u osnovi inspirativna i nastoji oživjeti i prenijeti duh.

Kako bismo produbili razumijevanje ove stvarnosti, donosimo razgovor s Giorgiom Zennarom, regionalnim upraviteljem Prelature Opus Dei u Italiji. Sljedeća pitanja i odgovori proizašli su iz nekih sesija koje je upravitelj održao s članovima i prijateljima Opusa Dei tijekom formativnih aktivnosti u regiji Italije.

Ono što se odnosi na gospodarsko upravljanje Opusom Dei u Italiji, analogno se primjenjuje na sva područja Prelature, uzimajući u obzir da zakonodavstvo i pravne tradicije zemalja postavljaju različite mogućnosti.

---

## **1. U nekoliko riječi, što je Opus Dei?**

Odgovaram slikom koja se svidjela Utemeljitelju: obični kršćani predani živjeti svoju vjeru u najrazličitijim situacijama i uvjetima života, i pokušavajući svugdje donijeti Božju ljubav.

## **2. Koja je uloga Administracije u upravljanju Opusom Dei?**

Administratori ili prokuratori su članovi vijeća muškaraca i žena koji surađuju s vikarom Opusa Dei u

svakoj oblasti. Iako položaj ima određenu "upravljačku" dimenziju (nadzire račune same Prelature u toj jedinici i osigurava da ima dovoljno sredstava za uzdržavanje svećenstva i ljudi posvećenih Djelu s punim radnim vremenom), njegova je zadaća temeljno u formaciji, a očituje se u bliskosti s članovima Djela i ljudima koji promiču i razvijaju apostolske inicijative.

Opus Dei bavi se duhovnom formacijom koja se provodi na mjestima i projektima koji - uz vrlo malo izuzetaka - nisu crkveni, već civilni subjekti raznih vrsta (obrazovni, stručni, socijalni), koji se uvijek promoviraju, upravljaju i vode u skladu sa zakonodavstvom država.

Administracija se mora pobrinuti da vjernici Djela osobno žive kršćansku krepost nenavezanosti na materijalna dobra i sabranost, u društvu koje se u mnogim dijelovima

svijeta predalo konzumerizmu. Također, da u svim apostolskim djelima postoji dimenzija solidarnosti, pažnje prema onima koji su najpotrebitiji i uzornog ponašanja (primjerice pošten rad i porezne situacije).

### **3. Na koji način?**

Prvo, ohrabrujući promicatelje apostolskih inicijativa (članove Opusa Dei, suradnike i druge dobročinitelje) da ne rasipaju sredstva i da osiguraju klimu sabranosti u svemu što se provodi u tim zadaćama. Njegova je uloga također voditi ljude koji žele financijski poduprijeti apostolske aktivnosti, ukazujući na one inicijative koje su najpotrebnije.

Ove inicijative nastoje biti ekonomski samodostatne u svom redovnom upravljanju, ali uloga upravitelja i odvjetnika je radije pomoći u savjetovanju o materijalnim

pitanjima, u mjeri u kojoj su povezana s kršćanskim duhom ili formativnim aktivnostima Opusa Dei.

#### **4. Zašto pridajete toliku važnost ekonomskoj samodostatnosti inicijativa i rada vezanih uz Prelaturu?**

Ovo je aspekt duha Opusa Dei, a ne prvenstveno ekonomsko pitanje; sveti Josemaría, Utemeljitelj, želio je vrlo jasno istaknuti da se apostolske inicijative moraju oslanjati na vlastitu snagu, u skladu sa svjetovnošću i osobnom odgovornošću onih koji ih promiču: svaka inicijativa mora biti autonomna, to jest, ne ovisi o “višim instancama” niti s ekonomskog niti s aspekta upravljanja i organizacije. Vrlo je u skladu s konceptom dugoročne održivosti o kojoj se toliko govori.

## **5. Može li se onda reći da je administrator prikupljač sredstava za Opus Dei?**

Prikupljanje sredstava provode osobe uključene u svaku od inicijativa. Administrator pruža ruku nekoj tek započetoj inicijativi i potiče sve ostale, ali to nije bit mog posla. Moja je uloga sličnija onome što bi se u tvrtki nazvalo "razvoj", ne gubeći iz vida ljudske resurse, jer Opus Dei je ono što ljudi rade.

Moj glavni posao je formativni: potaknuti ljude na dobar rad, pomoći apostolskim inicijativama da se razvijaju prema raspoloživim snagama i resursima, predložiti kako živjeti kršćansku velikodušnost, sabranost i društvenu odgovornost. Na neki način, "organiziranje logistike milosrđa".

## **6. Gdje članovi Opusa Dei provode svoje apostolske aktivnosti?**

Utemeljitelj je rekao da je apostolat Djela “more bez obala” i definirao Opus Dei kao “neorganiziranu organizaciju”. Prvo područje evangelizacije za osobu iz Opusa Dei je sam život, njegova obitelj, njegovi prijatelji, njegovi suradnici. Pomozi, savjetuj, prati, služi, dijeli, moli. Ono što se obično shvaća kao "aktivnosti" je na drugom mjestu.

U skladu s navedenim, članovi promiču apostolske aktivnosti na različitim mjestima: u svojim domovima, uredima i stručnim uredima nekih od sudionika, u gradskim crkvama, na otvorenom, na drugim javnim mjestima.

Iz tog je razloga njihov apostolat po naravi “neorganiziran”. Uzmite u obzir da su prvo mjesto gdje je sveti Josemaría počeo organizirati aktivnosti formacije za mlade bili stolovi jednog bara u Madridu, trgovine čokolade.

## **7. Čemu služe centri Opusa Dei?**

Centri dopuštaju minimalnu koordinaciju u “ponudi” formacije. Riječ “centar” odnosi se i na ljude koji sudjeluju u aktivnostima duhovne formacije i na instituciju koja nudi taj projekt obuke, a ne toliko na sjedište ili imovinu.

Kada govorimo o “centrima Opus Dei” mislimo i na kuću u kojoj žive neki numerariji Prelature, i gdje se također provode aktivnosti kao što su duhovne obnove, doktrinarna i kulturna predavanja, susreti za osobno duhovno vodstvo, kateheze itd.

## **8. Tko ih plaća? Tko upravlja centrima?**

Centri u kojima živi tek nekoliko numerarija uzdržavaju ljudi koji tamo žive i oni koji ih posjećuju. To su mjesta koja imaju jasan građanski identitet i njihovo je upravljanje

slično obiteljskom, u smislu autonomije i odgovornosti. Reći da su to "centri Opusa Dei" ne odnosi se na imovinu, već na duhovne i formativne aktivnosti koje se tamo odvijaju.

Kao što sam već rekao, gospodarsko upravljanje centrima koji imaju širi obrazovni opseg je malo raznoliko: na primjer, studentskim domovima upravlja se na način analogan bilo kojem domu, s boravišnom pristojbom itd.

**9. Uz aktivnosti koje se osobno promiču, postoji i više organiziranih apostolskih inicijativa koje imaju ugovor o suradnji s Opusom Dei. Kako i zašto se rađaju?**

Obično su rođeni da odgovore na obrazovne, kulturne ili društvene potrebe. Ponekad se rađaju na prijedlog voditelja Djela, ponekad

porivom nekih članova, osjetljivih na određeni društveni problem.

U svakom slučaju, ljudi su ti koji traže rješenja promicanjem nove inicijative (primjerice, stvaranjem zaklade ili udruge, a za to prikupljaju sredstva, međusobno odlučuju o upravljačkim pozicijama, traže dozvole od civilnih vlasti, itd.) i traže duhovnu i formativnu pomoć od Prelature. Oni to čine u suradnji s drugim ljudima, čak i nekatolicima ili kršćanima, koji dijele istu brigu.

### **10. Možete li nam navesti neke primjere apostolskih inicijativa koje smatrate značajnima u Italiji?**

U Rimu, dvije inicijative ovog tipa su, na primjer, Bio-Medico Campus, sveučilište sa svojom poliklinikom u režimu nacionalne zdravstvene službe otvoreno svima, gdje se pokušava njegovati znanost u službi osobe, i Centro Elis, škola koja već više od 50 godina obrazuje generacije

mladih lansirajući ih u svijet zanimanja.

Zatim, diljem Italije postoji nekoliko sveučilišnih rezidencija koje studentima nude komplementarnu obuku uz onu iz akademskog kurikuluma. Diljem svijeta inicijative su različite: obrazovni centri, škole za osposobljavanje, bolnice i druge aktivnosti društvenog promicanja, od kojih se mnoge nalaze u Africi, Latinskoj Americi ili u rubnim područjima ekonomski stabilnijih zemalja. Oni su očitovanje višestruke i raznolike apostolske spontanosti svojstvene vjernicima koji osjećaju potrebe društva kao svoje.

**11. Zašto se nazivaju "korporacijskim" ili kolektivnim djelima? Kakav je odnos između Prelature Opusa Dei i ovih aktivnosti?**

Ove aktivnosti su civilne, neprofitne inicijative, s obrazovnom ili

dobrotvornom svrhom te kršćanske i apostolske orijentacije. Oni su “kolektivne” jer ih pokreću laici Prelature zajedno s prijateljima i ljudima koji dijele njihove ciljeve. Provode ih u skladu s važećim zakonima, od strane odgovornih građana koji paze na potrebe društva.

Promicatelji ovih aktivnosti, koji se nadahnjuju naukom svetog Josemarije, traže od Prelature da se brine za kršćansko usmjerenje i duhovnu formaciju koja se tamo podučava. Ovisno o slučaju, može postojati sporazum ili ugovor o suradnji između promicatelja i Prelature Opusa Dei, koji specificira modalitete ove vrste kršćanskog oživljavanja.

## **12. Ne upravlja li njima, dakle, Prelatura?**

Ne, njima ne upravlja Prelatura niti su vlasništvo Opusa Dei. Svim ovim

apostolskim inicijativama (školama, sveučilištima, društvenim aktivnostima, fakultetima, itd.) upravljaju ljudi, bili oni iz Prelature ili ne, imenovani od strane tijela vlasničkih ili upravljačkih subjekata koji ih biraju zbog njihova sklada s misijom samog projekta.

To je logična posljedica važnosti koja se pripisuje svjetovnosti i slobodnoj inicijativi laika. Drugi vatikanski koncil je govorio o „apostolskim inicijativama koje su stvorene slobodnom odlukom laika i vođene njihovim ispravnim i razboritim kriterijima” (usp. *Apostolicam actuositatem*, 24) i također je izjavio da „kroz takve inicijative, u određenim okolnostima, poslanje Crkve može se bolje ispuniti.”

To se moglo organizirati i na druge jednako legitimne načine, ali Utemeljitelj je tako želio, da istakne odgovornost laika. Nadalje, sveti

Josemaría je rekao da Opus Dei kao takav teži posjedovanju što je manje moguće, odražavajući na ovaj praktičan način da je svrha Djela isključivo duhovna.

**13. Opus Dei inzistira na odvajanju institucije kao takve od upravljanja obrazovnim, kulturnim, društvenim itd. inicijativama (fakulteti, sveučilišta itd.) koje promiču neki njegovi članovi. Međutim, u prošlosti je Djelo bio izravno uključeno u neke inicijative ovog tipa.**

U svim institucijama postoji evolucija, ako ne žive izvan svog vremena. Kako su godine prolazile, sam je Utemeljitelj pojasnio ulogu svake instance u upravljanju apostolskim radom.

U početku je i sam poticao neke ljude iz Djela da izravno promoviraju razne inicijative. Također je promicao ono što je tada nazvao

zajedničkim djelima i pomoćnim društvima, kao način da se poveća sudjelovanje laika u radu s evangelizirajućim utjecajem na društvo. Tijekom godina bolje je razumio da se istinska sekularnost sastoji od toga da sami laici preuzmu punu odgovornost za te inicijative, te da slobodno i autonomno preuzmu izazove koje one podrazumijevaju, te je odlučio potisnuti ovaj modalitet. Ova evolucija je dobro objašnjena u knjizi Povijest Opusa Dei. To je novi put u Crkvi, koji malo po malo postaje stvarnost.

#### **14. Dakle, tko je vlasnik mjesta u kojima se obavljaju apostolske aktivnosti?**

Organizatori svakog apostolskog projekta imaju nekoliko mogućnosti vlasništva, jer svaka država ima drugačiji pravni sustav, a za veće projekte obično postoji više opcija.

Općenito, zaklade i udruge koje razvijaju svaku aktivnost posjeduju mjesta održavanja. Mogu biti i u vlasništvu dioničkih društava ili zadruga, ako organizatori procijene da je to najbolje.

Kada su u vlasništvu dioničkih društava, dioničari kupuju dionice s razumijevanjem da sudjeluju u društveno važnoj investiciji, a ne špekuliraju ili traže profit. To je obično navedeno u njihovim statutima. To ne znači da su namijenjeni stvaranju gubitaka, već da se svaki eventualni profit obično ponovno ulaže u društveni projekt, tako da su održivi tijekom vremena.

Apostolske aktivnosti ponekad se također izvode u iznajmljenim posjedima, poput Papinskog sveučilišta Svetog Križa u Rimu.

**15. Neki ljudi ovo vide kao nepošteno, kao način zamagljivanja stvarnog**

## **financijskog portfelja Opusa Dei koji bi mogao biti gospodarska sila.**

Pristup Prelature je pomalo "revolucionaran", pa ga naravno ne shvaćaju svi odmah. Što sprječava Opus Dei, kao i druge crkvene institucije, da preuzme vlasništvo i upravljanje imovinom koja se koristi u njegovim apostolskim aktivnostima? Ništa. Pa zašto to ne čini? Jednostavno zato što je odabrao da neće.

To je lako razumjeti kada se pođe od Statuta Opusa Dei, koji kaže da su vlasnici i upravitelji apostolskih instrumenata odgovorni za njih, te koriste sredstva stečena vlastitim trudom, kao i civilnu potporu. Statut utvrđuje da Prelatura obično nije vlasnik bilo koje od ovih sredstava ili instrumenata koji se koriste u inicijativama koje primaju njezinu duhovnu pomoć (usp. br. 122). Jednostavno rečeno, Opus Dei bi

mogao legitimno posjedovati te instrumente, ali ne mora.

Ovo je jedna od mnogih inovacija Opusa Dei. Potiče i jača osobnu odgovornost kršćana. Bez potrebe za bilo kakvim službenim “pečatom odobrenja” Crkve, oni se osobno obvezuju na društvene, obrazovne ili druge inicijative nadahnute kršćanskim duhom. Koriste vlastite vještine i snage i riskiraju vlastita ulaganja. U tekstu koji sam ranije citirao, Drugi vatikanski sabor ukazuje na to kao na karakteristiku laika.

**16. Unatoč tome, neki ljudi vide temelje stvorene za potporu apostolskim inicijativama ili formacijskim aktivnostima kao "zataškavanje" koje treba sakriti navodna sredstva Djela. Što biste rekli na to?**

Mislim da je najbolji način da odgovorite da objasnite situaciju.

Svaka apostolska inicijativa traži najbolji način da osigura svoju održivost, kao i mnoge druge institucije, neovisno o tome jesu li povezane s Katoličkom Crkvom ili ne. Na primjer, gotovo svako sveučilište u svijetu podržavaju zaklade i udruge koje im omogućuju primanje i usmjeravanje donacija.

Papinsko sveučilište Svetog Križa, primjerice, prima pomoć od nekoliko zaklada osnovanih za usmjeravanje donacija za održavanje sveučilišta i, šire, za formaciju svećenika, uključujući Zakladu CARF (Španjolska), Zakladu Santa Croce (Kanada), ili Priesterausbildungshilfe e.V. (Njemačka).

Drugdje su članovi Opusa Dei stvorili temelje kako bi omogućili ljudima da doprinesu održavanju apostolskih instrumenata duhovne formacije koju nudi Prelatura. Zaklada

Woodlawn (Sjedinjene Države) i  
Obrazovna udruga Netherhall  
(Engleska) dvije su takve zaklade i  
imaju jasne i transparentne izjave o  
svojim misijama.

Postoje i zaklade koje su stvorili  
članovi Djela i drugi za potporu  
projektima koji se odnose na opće  
dobro. Neki od tih projekata  
povezani su s Opusom Dei, dok drugi  
nisu. Mogli biste pomisliti, na  
primjer, na zaklade koje je Luis Valls-  
Taberner pokrenuo u Španjolskoj.

Još uvijek postoji nekoliko primjera u  
Italiji, uključujući Zakladu  
biomedicinskog sveučilišta, koju je  
pokrenuo Joaquín Navarro Valls za  
potporu sveučilištima i medicinskim  
centrima kao što je Campus Bio-  
Medico u Rimu: naslijeđe pojedinca  
koji je želio ostaviti nešto trajno za  
sobom u potpori njegovih nada i  
ideala.

Svatko tko želi vidjeti "zataškavanje" vidjet će ih u svim slučajevima koje sam opisao, ali istina je da su to inicijative slobodnih pojedinaca, kojima upravljaju njihovi vlastiti odbori, s istim pravnim standardima i transparentnošću kao i sve druge zaklade ili udruge u zemlji.

Da to objasnimo obrnuto: ako je vlasnik ili upravitelj bilo kojeg od ovih instrumenata želio prestati doprinositi ili surađivati s inicijativom Opusa Dei, mogao je. Opus Dei ih niti posjeduje niti njima upravlja i ne bi imao moć to zaustaviti.

Kao što sam već rekao, postoje i drugi legitimni, legalni načini organiziranja stvari, ali Opus Dei je odlučio ne gomilati bogatstvo kao izraz svoje temeljne karizme. Dva su razloga za to. Prvo, Djelo želi da njegov apostolski rad bude civilni instrument za koji su laici potpuno

odgovorni, bez uplitanja crkvene strukture. Drugo, Djelo želi posjedovati što je moguće manje sredstava (samo ona koja su prijeko potrebna).

Za objašnjenje ovog pristupa potrebno je vrijeme, ali to je mala cijena. Istina je, međutim, da bi neki entiteti ili zaklade mogli bolje, jasnije komunicirati svoj odnos s Djelom i izbjeći negativnu percepciju koju ste spomenuli.

**17. Rekli ste da je Opus Dei odvojen od samih zaklada, ali ponekad postoje ljudi na institucionalnim položajima unutar Opusa Dei u upravnim tijelima zaklada.**

Kada se to dogodi, sudjelovanje osobe u zakladi nije zbog njezinog institucionalnog položaja u Djelu, već zato što dijeli ideale i društvene brige zaklade.

U svakom slučaju, vjernik Djela koji je i član odbora, bi naravno bio podvrgnut istim zahtjevima i uvjetima kao i bilo koji drugi član odbora, i odgovarao bi upravnom tijelu zaklade, a ne Prelatu ili bilo kojem drugom autoritetu u Djelu.

## **18. Tko donosi ekonomske i materijalne odluke o obrazovnim ili društvenim inicijativama? Tko nadzire njihovu aktivnost?**

Odluke unutar opsega svake inicijative (tj. strategije, financije) donose ljudi koji ih vode. Oni upravljaju svime. Uloga Opusa Dei je biti saveznik ili suradnik, osigurati postojanost kršćanskog nadahnuća i pružanje duhovne i doktrinarne potporu za te aktivnosti. To znači, među ostalim, da Prelatura ne traži pravna sredstva za utjecaj na odbor i/ili upravitelje osim svoje inspirativne uloge, koja je izložena u

sporazumima o pastoralnoj skrbi uz svaku inicijativu.

Odnos između Prelature i voditelja svake inicijative temelji se na međusobnom povjerenju. To se može vidjeti u neformalnom kontaktu i razgovoru o pitanjima koja se odnose na misiju entiteta, kršćanski identitet i održivost.

Ljudi koji vode ove aktivnosti su na tim pozicijama jer su izvrsni u svom poslu i dijele zalaganje za opće dobro, u skladu s duhom Djela, koje osnivači i podupiratelji projekta žele prakticirati. Kad bi direktori Opusa Dei diktirali odluke o ulaganjima ili izdacima, djelovali bi protivno želji osnivača za slobodom djelovanja i kršćanskom odgovornošću u osobnim i društvenim stvarima.

Prakse su se razvile u ovom području. U ranim danima, direktori Opusa Dei možda su bili izravnije uključeni u upravljačke odluke jer je

u Djelu bilo manje ljudi prikladnih za taj posao. U nekim slučajevima, slična praksa se možda nastavila zbog inercije, ali mi pokušavamo biti vrlo pažljivi prema ovom pitanju kako bismo održali strogu podjelu odgovornosti.

## **19. Traže li Vas te inicijative savjet prije nego što djeluju?**

Ne. Evo osobnog primjera: iz novina sam saznao da je Campus Bio-Medico investirao u robota HUGO (napredni alat za delikatne kirurške operacije). Bila je to značajna ekonomska investicija koja je odgovarala strategiji upravnog tijela Campusa Bio-Medico, s kojom ravnatelj Prelature nemaju nikakve veze. Nikad me nisu pitali za investiciju. Naravno, u isto vrijeme postoje konzultacije i povjerljivi dijalog između Campusa Bio-Medico i ravnatelja Opusa Dei o pitanjima koja utječu na njegov kršćanski i

formacijski identitet. Imamo pisani sporazum koji regulira kako se taj dijalog odvija i koju ulogu igra svaki dionik.

## **20. Dakle, ljudi koji vode inicijative su neovisni?**

Točno. To je uobičajeni pristup vjernika laika civilnim inicijativama. Prema duhu Opusa Dei, komercijalna ili profesionalna djelatnost članova (bilo da su taksisti ili poduzetnici) nužno je izvan sfere nadležnosti ravnatelja Djela.

## **21. Što za Opus Dei znači brinuti se za kršćansku orijentaciju i formiranje ovih inicijativa?**

To znači da Prelatura Opusa Dei osigurava da ove inicijative nastoje prakticirati istinski kršćanski duh u svojim aktivnostima.

## **22. Kako?**

Pružajući solidnu kršćansku formaciju, stavljajući svećenike na raspolaganje da služe kao kapelani i potičući one koji tamo rade da djeluju u skladu s evanđeoskim vrijednostima, uključujući i pitanja socijalne pravde.

U praksi, ljudi koji vode inicijative često pitaju ravnatelje Opusa Dei za savjet i vodstvo jer žele održati karizmu Djela, budući da su nadahnuti porukom svetog Josemarije. Oni rade zajedno kako bi koordinirali duhovne aktivnosti poput duhovnih vježbi i satova formacije.

### **23. Tko ekonomski podupire ove apostolske inicijative?**

Njihova primarna ekonomska potpora dolazi od aktivnosti koje se ondje odvijaju, kao i svaka druga slična aktivnost u zemlji, kroz naknade za sudjelovanje, socijalne

doprinosi i javne ili privatne potpore.

U mnogim slučajevima, velikodušnošću višestrukih donatora, osnivaju se starateljstva koja pomažu u pokrivanju njihovih redovitih potreba ili podržavaju velika ulaganja (tj. proširenje, renoviranje, itd.).

## **24. Govori li Prelatura Opusa Dei svojim vjernicima koje inicijative ili aktivnosti trebaju poduprijeti?**

Prelatura potiče svoje članove, suradnike i druge osobe koje pohađaju formacijske aktivnosti da pridonose ekonomskoj održivosti tih apostolskih aktivnosti. Svaki donator je osobno odgovoran i odlučuje što će učiniti.

## **25. Razumijem da apostolske inicijative vode neovisno, vlastiti odbori. Ima li Prelatura Opusa Dei proračun?**

Da, Prelatura ima svoje računovodstvo. Većina njezinih troškova odnosi se na održavanje sjedišta uprave Prelature i pojedinaca koji rade puno radno vrijeme u upravi. U Italiji je 2023. na to potrošeno oko 890.000 eura. Drugi dio proračuna odnosi se na svećenstvo: u Italiji postoji 70 svećenika inkardiniranih u Prelaturi, od kojih većinu uzdržavaju brojni vjernici s kojima žive u raznim centrima; međutim, dio njihove potpore ostaje odgovornost Prelature Opusa Dei (trošak od oko 285 000 eura u Italiji 2023.). Ukupni rashodi u 2023. godini iznosili su 1.210.000 eura.

## **26. To je mali broj kada razmišljate o broju apostolskih inicijativa Opusa Dei u Italiji.**

Visok ili nizak, to je pravi broj. Imajte na umu da je svaka inicijativa autonomna i neovisna te da ima

vlastiti proračun. "Konsolidirana" bilanca ne bi odražavala praktičnu ili pravnu stvarnost, jer se svaka inicijativa oslanja na vlastite resurse.

## **27. Tko ekonomski održava Opus Dei?**

Svaki član Djela uzdržava se svojim radom ili mirovinom (tj. mirovinskim fondovima, invalidninom), dok se opći troškovi ustanove pokrivaju doprinosima članova i prijatelja. Oni odlučuju poduprijeti ustanovu iz koje dobivaju kršćansku formaciju, kao što podupiru svoje župe i druge katoličke inicijative i ustanove.

Svatko pomaže kako može i želi. Oko 75% članova Opusa Dei su supernumerariji, većina njih oženjeni, a posvećenje obiteljskih dužnosti temeljni je dio njihova kršćanskog života. Prilažu ono što žele apostolskim inicijativama ili izravno Prelaturi, nakon što su

podmirili vlastite troškove i potrebe svojih obitelji. Ne postoji "fiksna naknada" jer određeni iznos koji svaka osoba daje ovisi o njezinim okolnostima i osobnoj slobodi: to je stvar velikodušnosti i osobne pronicljivosti.

## **28. Daju li numerariji i pridruženi stvarno sve svoje što zarade Djelu?**

Većina numerarija živi u Centrima Djela, dok pridruženi imaju tendenciju da žive sa svojim obiteljima ili gdje god je najprikladnije, ovisno o njihovoj profesionalnoj situaciji. Ali svi oni vide Opus Dei kao svoju obitelj. Žive od svog profesionalnog rada i doniraju koliko mogu nakon što podmire svoje troškove. Obvezuju se da će ostatak dodijeliti društvenim, obrazovnim i apostolskim aktivnostima koje promiče Prelatura Opusa Dei i koje su vrijedne potpore, ili, kada je potrebno, pomoći samoj

Prelaturi da pokrije troškove koje sam ranije spomenuo.

## **29. Jesu li dužni napraviti oporuku u korist Opusa Dei?**

Numerarije i pridružene se potiče da naprave oporuku prije njihovog definitivnog uključivanja u Opus Dei. Kada to učine, podsjeća ih se na njihovu potpunu slobodu da svoju imovinu dodijele kome god žele (apostolska djela, obitelj, itd.).

U okviru ove potpune slobode, mislim da je prirodno za ljude koji su radosno posvetili svoje živote Bogu kroz instituciju Crkve da žele dodijeliti sve ili dio svoje imovine apostolskim inicijativama u potrebi.

Prema mom iskustvu, tom se procesu pristupa s puno slobode. Vidio sam razne slučajeve, ovisno o okolnostima svake osobe.

### **30. Što se događa ako član ne može dati doprinos?**

Apsolutno ništa. Mnogi ljudi u Opusu Dei teško spajaju kraj s krajem. Neki nude plod malih žrtava, poput odricanja od kupnje kave ili vožnje autobusom. Količina se čini malom, ali je velike duhovne vrijednosti, poput udovičinog prinosa koji Isus hvali u Evanđelju.

### **31. Jesu li ljudi u Opusu Dei bogati?**

Neki ljudi u Opusu Dei mogu se smatrati bogatima, a drugi siromašnima. Gotovo cijelo društvo je zastupljeno unutar Djela, ali većina vjernika Opusa Dei pripada srednjoj klasi. A u ova krizna vremena mnogi su nezaposleni i traže posao.

### **32. Zašto kad ljudi uđu u centre Opusa Dei, ponekad pronadu bogate, lijepe kuće? Je li to otrežnjenje?**

Poruka Opusa Dei potiče nas da brinemo o malim stvarima, čak i o materijalnim, kao izraz ljubavi prema Bogu i drugima. Mjesta u kojima se održavaju apostolske aktivnosti trebaju odražavati tu značajku, svako u svom kontekstu. (Sveučilište ima drugačije standarde od osnovne škole.) Ne bi smjele biti luksuzne.

Trijeznost se prvenstveno odnosi na osobni život svakog pojedinca. Održavanje stvari tako da dugo traju također je manifestacija štednje.

Ispričat ću vam nešto što se dogodilo u Rimu u mjestu gdje je sada sjedište Prelature. Kad su se prethodni vlasnici vratili da posjete kuću, rekli su: „Kakav lijep pod! Jeste li ga promijenili?“ „Ne,“ stigao je odgovor, „to je isti pod kao prije, samo očišćen.“

### **33. Posljednje pitanje: što mislite zašto ljudi tako često govore da je Opus Dei bogat?**

Možda zato što nemaju znanja iz prve ruke o tome što Prelatura jest i što radi. Percepcija bi mogla proizaći iz izjednačavanja osobnog bogatstva nekolicine članova Opusa Dei s institucijom, iako su to dvije vrlo različite stvari. Ili vide impozantnu zgradu, a ne shvaćaju da je građena kreditom, a upravitelji su jamci.

Sve što Opus Dei podržava je otvoreno i usmjereno na služenje, obrazovanje i evangelizaciju. Presudno je vidjeti Djelo onakvim kakvo ono jest: institucija Crkve koja služi Crkvi.

.....

hr-hr/article/opus-dei-i-financijsko-  
upravljanje-razgovor/ (19.03.2026.)